

هاري زمين جي ملڪيت لاءِ اُٿي پون!

29 مارچ، 2025

گذريل ڪيترن ئي سالن کان پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ، ٻين هارين، مزدورن ۽ سامراج مخالف تحريڪن، ايشين پيژنٽ ڪوئيشن (APC)، پيپلز ڪوئيشن آن فوڊ سوورنٽي (PCFS)، پيسٽي سائيڊ ايڪشن نيٽورڪ ايشيا پيسيفڪ (PANAP) ۽ انٽر نيشنل ليگ آف پيپلز اسٽرگل (ILPS) جي سهڪار سان 29 مارچ تي بي زمين هارين جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ملهائي رهي آهي. هن ڏينهن کي ملهائڻ جو مقصد، خوراڪ جي خودمختياري ۽ پوري دنيا ۾ حقيقي زرعي اصلاحات لاءِ نئين ۽ بي زمين هارين جي جدوجهد کي اجاگر ڪرڻ سان گڏ ملٽي نيشنل ڪمپنين ۽ انهن جي نمائندگي ڪرڻ وارا سامراجي ملڪن سان گڏ ڪڍڻ تئين دنيا جي ملڪن جي حڪومتن جي ظلم، جبر ۽ استحصال کي بي نقاب ڪن به شامل آهي.

هن وقت دنيا، خاص طور پاڪستان شديد معاشي بحران جي پنجري ۾ آهي، ڪروڙين ماڻهو، خاص ڪري محنت ڪندڙ طبقو شديد غربت، بيروزگاري ۽ بڪن ۾ ورتل آهي، اهڙن حالتن ۾ به سامراجي ملڪن، خاص ڪري آمريڪا، پنهنجي ٺاهيل سامراجي ادارن، آءِ ايم ايف، ورلڊ بينڪ ۽ ڊبليو ٽي او جي ذريعي حالتن کي وڌيڪ تباهيءَ طرف وٺي وڃي رهيا آهن ۽ ان سان گڏ گڏ جنگ، عسڪريت پسندي جي ذريعي ماحولياتي تباهي، زمين، پاڻي، سمندر، جنگل، معدنيات ۽ پيا قدرتي وسائل ٽٽڻ ۽ قبضو ڪرڻ جي دروازي تي آهن. آمريڪي حڪومتي صيحيون اسرائيل جو فلسطينين جي نسل ڪشي ۽ فلسطيني سرزمين تي قبضو هن جو هڪ مثال آهي.

انهن بي حالتن جو شڪار پاڪستاني عوام خاص طور تي ڳوٺاڻي آباديون آهن. مانسهره ۽ ٻين صلعن ۾ مقامي آبادين کي بيلن تائين پهچڻ ۾ روڪيو وڃي ٿو. پشاور ۾ ترقياتي منصوبن جي آڙ ۾ مقامي آبادين کان زمين ڪسي پئي وڃي. گرڻ انيشيٽو جي نالي تي پنجاب ۽ سنڌ ۾ هزارين ايڪڙن جي ايراضيءَ کي ڪارپوريت زراعت لاءِ رکيو ويو آهي. کير ۽ جانورن جي شعبي تي ملٽي نيشنل ڪمپنين جي قبضي لاءِ پهريان کان ئي رستو ٺاهيو ويو آهي، جنهن تحت کليل ۽ تازي ڪپڙي پابندي ۽ ڪمپنين جو ڊي ۾ بند پيل ڪپڙي فروغ ڏنو وڃي ٿو. ان سان گڏ گڏ جينيائي ٻج کي پن فروغ ڏنو وڃي ٿو، جيڪو خاص طور تي ٻج جي ديؤ جهڙي شڪل وارين ڪمپنين جو بي تحاشا منافعي جو ضامن آهي. اهڙي طرح ديؤ جهڙي شڪل پيپسي ڪارپوريشن کي هزارين ايڪڙ ايراضي پٽاڻا پيدا ڪرڻ لاءِ ڏني وئي آهي، جنهن جي نتيجي ۾ ننڍا ۽ بي زمين هاري ۽ مزدور بي زميني، بيروزگاري ۽ بڪ کي وادارو ڏيڻ واري اجرت تي ڪم ڪرڻ لاءِ مجبور ٿي ويا آهن. ان ايراضيءَ تي پٽاڻن جو ٻج ان ڪمپنيءَ جي ملڪيت آهي.

خوراڪ جي نظام جي ڊيجيٽائيزيشن جنهن جو مثال پاڪستان هاري ڪارڊ آهي، جيڪو آزاد تجارت جو هڪ خطرناڪ عنصر آهي نه صرف زرعي ڪيميائي ڪارپوريشن ۾ مالياتي ۽ آءِ ٽي ڪارپوريشنن کي زراعت تي قبضو ڪرڻ لاءِ جڳهه ڏئي رهي آهي، ان کان علاوه زراعت ۽ ٻين شعبن ۾ جدت جي آڙ ۾ ڊرون ٽيڪنالاجيءَ جو استعمال به ڳوٺاڻي آبادين جي روزگار تي طاقت جي نفعي لاءِ رستو ٺاهي رهيو آهي.

ايگرو فيول جي نفعي لاءِ ڪمند جي پيداوار ۾ اضافي سبب بي زمين هارين کي شديد بڪ ۽ غربت جي چڪميءَ ۾ ڌڪي ڇڏيو آهي. ڪمند جي فصل سبب ڪٽڪ جهڙا اهم غذا وارا فصل تمام گهڻو متاثر ٿيا آهن. منافعي کي ڳولها ڪندڙ ڪارپوريشنن، سامراجي دلائل کي اسان جو رياستي نظام جيڪو گهڻي پياڻي جاگيردارن جي قبضي هيٺ آهي، پوري طرح سهولتون ميسر ڪري ٿو.

عوام پهريان ئي ڪسمپرستيءَ ۾ زندگي گذارڻ تي مجبور آهي ۽ اسان جي اشرافيه سنڌو درياءَ مان ڇهن ٽن ڪئنالن جو اعلان ڪري چڪي آهي. سنڌ خاص طور اندروني سنڌ پهريان ئي غير منصفائيءَ جي تقسيم جو شڪار آهي. ٽن اعلان ڪندڙ ڪئنالن جي تعمير سان وڌيڪ نانصافيءَ جو شڪار ٿيندي، ان ڪري هن منصوبي جي خلاف وڏي پئماني تي مظاهرا ڪيا وڃن ٿا.

بڪ ۽ بي زمينيءَ جي شڪار عوام جي لاءِ هڪ بي خطرناڪ خبر اها آهي ته وفاقي حڪومت آءِ ايم ايف جي شرطن تحت 2024 ۽ 2025 جي لاءِ ڪٽڪ جي گهٽ ۾ گهٽ امدادي قيمت جو خاتمو ڪري ڇڏيو آهي. ڪٽڪ جي امدادي قيمت جي خاتمي جي حڪومتي پاليسي نئين ۽ بي زمين هارين جي لاءِ تباهي ڪري رهي آهي. اڪثر هارين جو چوڻ آهي ته، حڪومت پهريان جيڪا امدادي قيمت طئي ڪندي هئي، اها به اسان جي خرچن جي مقابلي ۾ گهٽ هئي، پر هاڻي قيمت جو مقرر آزاد منڊيءَ جي حوالي ڪرڻ سان ته اسان جي چيلهه ٻيچي پوندي. ڪروڙين هارين تي پوندڙ انهن انتهائي منفي اثرن کان نظر چڙائڻ حڪومت جي هڪ بي قاتل حڪمت عملي آهي.

صاف ظاهر آهي ته اسان جي حڪومت هارين خاص طور بي زمين هارين، زرعي مزدورن، ماهگيرن، ڳوٺاڻي عورتن، نوجوانن ۽ ٻارڙن جي مفادن جي تحفظ لاءِ پاليسين ۽ قانونن کي لاڳو ڪرڻ بدران آزاد منڊيءَ جا قانون لاڳو ڪري رهي آهي، جيڪو عوامي برباديءَ جي شڪل ۾ سامهون اچي رهي آهي.

پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ نئين ۽ بي زمين هارين، محنت ڪندڙ طبقي جي حقن لاءِ پنهنجي لڙائيءَ ۾ مضبوطيءَ سان بيبي آهي. اسان خوراڪ جي خودمختياريءَ لاءِ جدوجهد جاري رکنداسين، جنهن ۾ زمين جي منصفانه ۽ مساويانه تقسيم سان گڏ پنهنجو ٻج لڳائينداسين ۽ ڪمپنين کي پڇاڻينداسين جي مقصد کي سامهون رکندي محنت ڪندڙ طبقي سان گڏ پنهنجي ٻڌيءَ کي مضبوط ڪنداسين. زمين، جنگل، پهاڙ، سمندر سميت ٻين وسائلن ۽ مقامي آبادين جي اختيار ۽ فيصلا سازيءَ جي فائدي واري نظام کي وڌائيندي، جاگيردارانه، سرماڻيدارانه ۽ ڪارپوريت قبضي کي بي نقاب ڪنداسين.

جاري ڪندڙ: پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ (پي ڪي ايم ٽي) 03072891865